

ENERGIKRISEN PÅVIRKER SMV'ERNE

TEMAANALYSE

Lige nu er den mest udbredte udfordring blandt de små og mellemstore virksomheder de stigende energipriser. På tværs af energiresourcer var priserne allerede rekordhøje før Ruslands invasion af Ukraine, men der er nu udsigt til yderligere stigninger.

Energikrisen påvirker SMV'erne

Næsten halvdelen af SMV'erne er udfordret af stigende energipriser, ifølge ny undersøgelse med svar fra over 1200 virksomheder. Andelen af virksomheder, der er udfordret af prisstigninger på varer og materialer ligger på samme niveau. Med udsigt til yderligere stigninger på energipriserne, grundet sanktioner imellem EU og Rusland, har virksomhederne udsigt til yderligere stigninger i energipriserne. Virksomheder i særligt industri-, råstof- og forsyningsbranchen er kritisk afhængige af gas i deres arbejde, og derfor rammer energikrisen disse virksomheder ekstra hårdt.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- I øjeblikket giver stigende energipriser flest virksomheder udfordringer. På tværs af energiressourcer var priserne allerede rekordhøje før Ruslands invasion af Ukraine.
- Rusland står for en stor andel af EU's energiforbrug. 19 pct. af EU's import af gas stammer fra Rusland.
- Virksomheder i særligt industri-, råstof- og forsyningsbranchen er kritisk afhængige af gas.

Andel af virksomheder, som lige nu oplever udfordringer med stigende energipriser:

47%

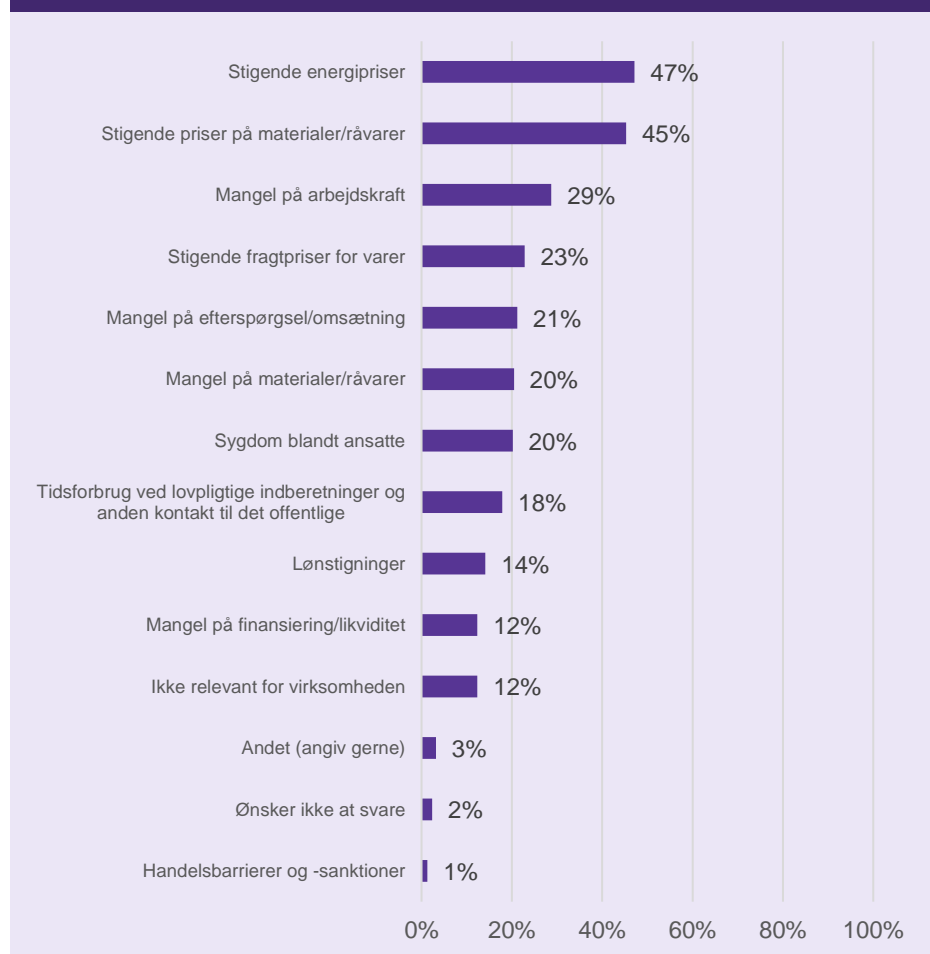
47 pct. af SMV'erne er udfordret af de stigende energipriser.

Den mest udbredte udfordring blandt SMV'erne er stigende energipriser

I øjeblikket er det de stigende energipriser, som udfordrer flest danske SMV'er. 47 pct. af SMV'erne er på nuværende tidspunkt udfordret af de stigende energipriser. Og det er ikke kun priserne på energi, som udfordrer SMV'erne. Efter udfordringer med stigende energipriser, er prisstigninger på materialer og råvarer det næstmest udbredte problem iblandt SMV'erne. 45 pct. af SMV'erne er i øjeblikket udfordret af stigende priser på materialer og råvarer. SMV'erne pengepung bliver altså presset via mere end én kanal i øjeblikket. De stigende energipriser fører en række negative afledte effekter med sig. F.eks. bidrager energipriserne med et indirekte prispres på materialer og varer grundet øgede omkostninger hos virksomhederne.

Pointen understreges af, at langt flere er udfordret af stigende priser end af mangel på arbejdskraft, selvom manglen på arbejdskraft ifølge bl.a. konjunkturbarometre er historisk høj.

Hvilke forhold udfordrer virksomheden i øjeblikket? (Mulighed for flere svar)

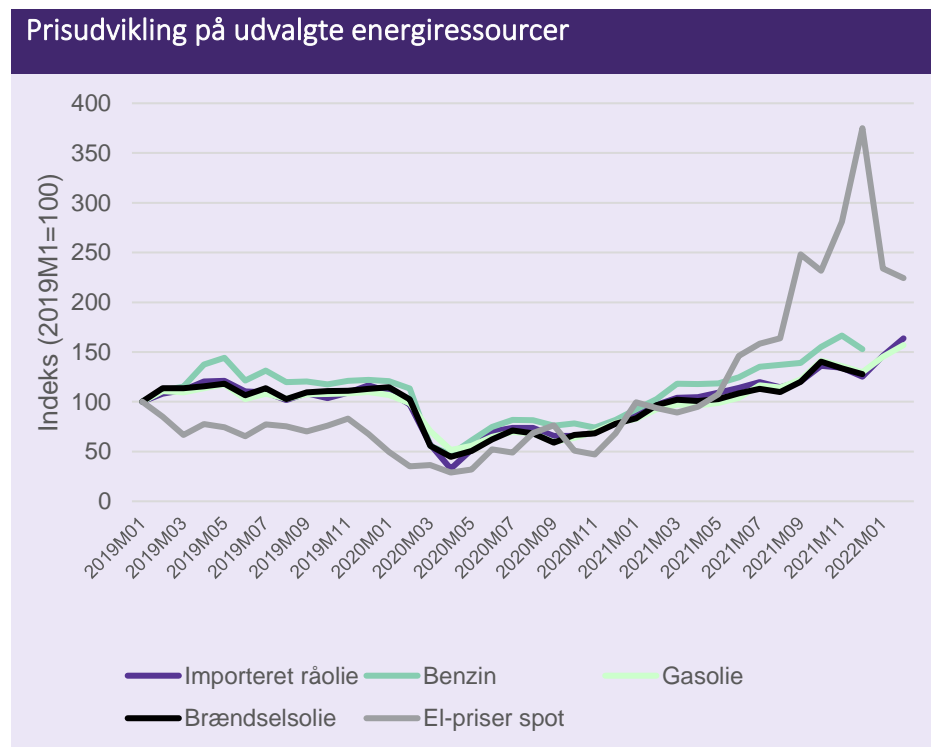
Antal respondenter: 1232

Figur 1

Priserne på energi er rekordhøje

På tværs af energiresourcer var priserne allerede rekordhøje før Ruslands invasion af Ukraine. Undtagelsen er el-priserne, som har faldt markant i januar 2022, men dog stadig ligger på et meget højt niveau sammenlignet med tidligere. Siden januar 2019 er priserne på el steget med ca. 124 pct. Prisen på importeret råolie og gasolie er steget med hhv. 63 pct. og 57 pct.

El-prisen er siden januar 2019 steget med 124 pct.

Kilde: Nordpool El-priser spot (DK1), DST-PRIS1115

Figur 2

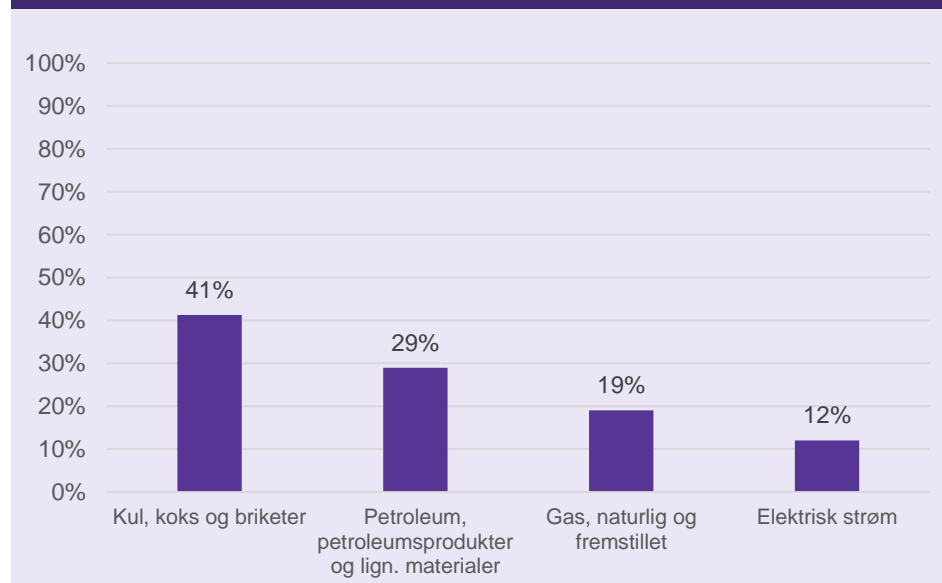
Store andele af vores energiresourcer i EU importeres fra Rusland

Den russiske gas fylder ingenting i statistikken for den danske import fra Rusland, men det reelle billede ser anderledes ud. De officielle statistikker omfatter nemlig kun lande, der er direkte forbundet med det danske gasnet. I Danmark importeres gas primært fra Sverige og Tyskland. Energistyrelsen har derfor ikke kendskab til, hvor den importerede gas i Danmark har sin oprindelse. Derfor har vi i nedenstående figur samlet EU's samlede import af energiresourcer fra Rusland, som andel af vores totale import af energiresourcer fra hele verden. Formålet er at undersøge, i hvor høj grad vi på nuværende tidspunkt er afhængige af energi fra Rusland og derved, hvordan sanktionerne imellem EU og Rusland kommer til at påvirke danske virksomheder. Gaspriserne i Danmark afhænger nemlig af det europæiske marked.

Af nedenstående figur fremgår det, at Rusland står for en relativ stor andel af EU's importerede energi. Mest afhængig er vi af forbrændingsmaterialerne kul, koks og briketter, hvor 41 pct. stammer fra Rusland. Næsten en femtedel af EU's import af gas kommer fra Rusland.

Rusland står for en stor andel af EU's import af energi

Andele af EU-27's Import fra Rusland ud af den totale import fordelt på energiresourcer.

Kilde: EU trade since 1988 by SITC

Figur 3

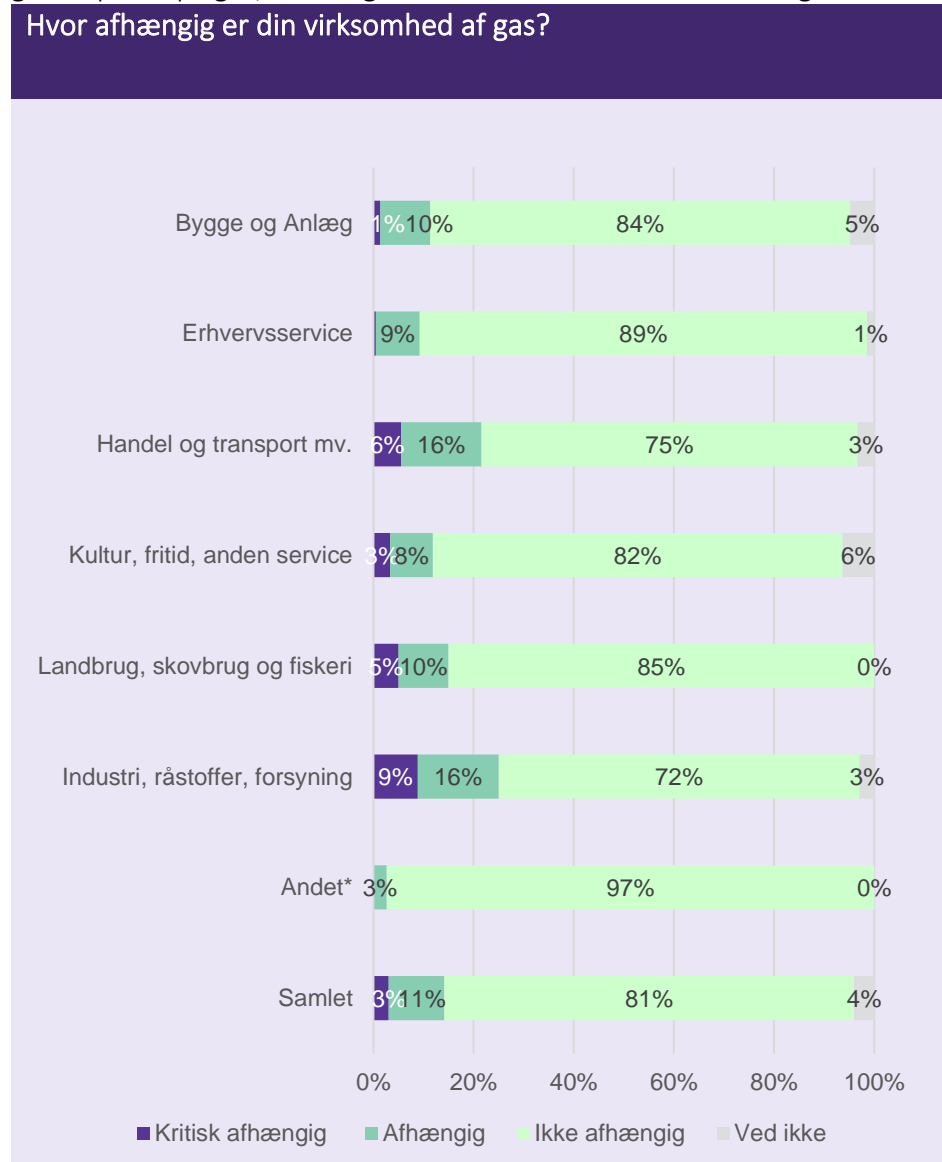
Hver syvende SMV er enten afhængig eller kritisk afhængig af gas

14 pct. af danske SMV'er er enten afhængige eller kritisk afhængig af gas. Det er virksomheder, som til en vis grad benytter russisk gas på nuværende tidspunkt. Den mest gasafhængige branche er industri-, råstof- og forsyningsbranchen. Her svarer 25 pct. af SMV'erne, at de enten er

afhængige eller kritisk afhængige af gas. Det skal her bemærkes, at tallene primært er drevet af industrivirksomheder, da der indgår en begrænset mængde af råstof- eller forsyningsvirksomheder blandt virksomhederne i undersøgelsen.

Næststørst andel har handel- og transportbranchen, hvor 22 pct. af virksomheder enten er afhængige eller kritiske afhængige af gas. Disse brancher vil altså i særlig høj grad blive ramt på pengepungen af de stigende priser på gas, som følge af bl.a. sanktioner imellem EU og Rusland.

Hver fjerde virksomhed i industri-, råstof- og forsyningsbranchen er enten afhængige eller kritisk afhængige af gas

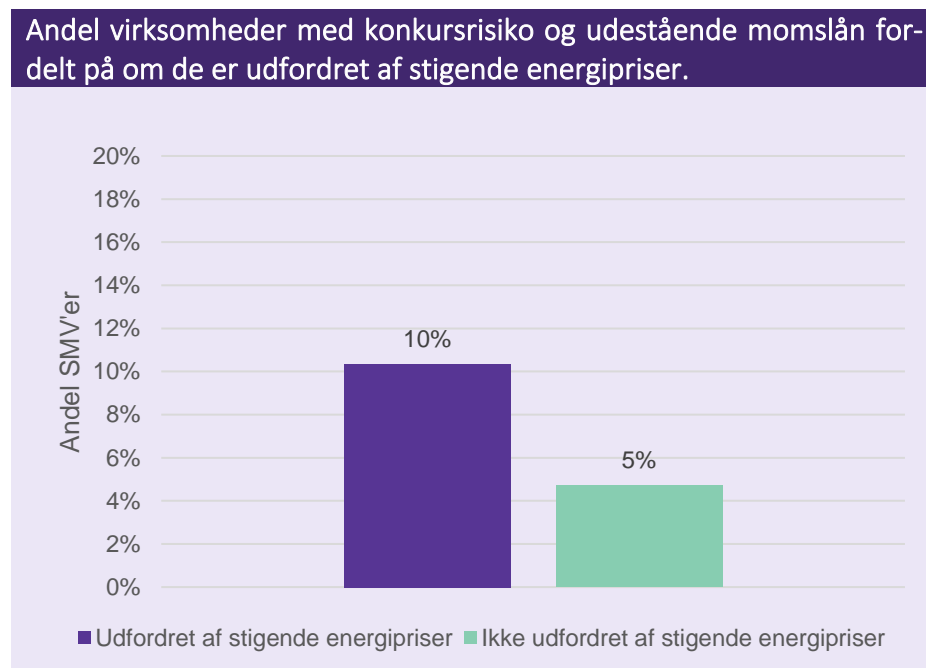
Antal respondenter: 2198

Figur 4

Anm. : Andet* inkluderer information og kommunikation, off. Adm. Undervisning, ejendomshandel og udlejning og finansiering og forsikring.

Corona pressede SMV'er har højere konkursrisiko, som følge af de stigende energipriser

Blandt de virksomheder, som skal tilbagebetale momslån pr. 1. april 2022, er der dobbelt så mange virksomheder med konkursrisiko blandt virksomheder, som oplever udfordringer med stigende energipriser, sammenlignet med de virksomheder, som ikke er udfordret af de stigende energipriser.

Antal respondenter: 276

Figur 5

Anm.: Bemærk at populationen udelukkende består af virksomheder, som skal tilbagebetale momslån pr. 1. april 2022.

Konklusion og politikforslag

SMVdanmark har i perioden 7. marts til 16. marts 2022 udsendt et spørgeskema til vores medlemmer for at sikre, at vi ved mest muligt om SMV'ers aktuelle udfordringer i øjeblikket. Den mest udbredte udfordring blandt SMV'erne er de stigende energipriser. På tværs af energiresourcer var priserne allerede rekordhøje før Ruslands invasion af Ukraine. Rusland står for en stor andel af EU's energiforsyning. Faktisk står Rusland for 19 pct. af EU's import af gas. Virksomheder i særligt industri-, råstof- og forsyningsbranchen er kritisk afhængige af gas i deres arbejde.

SMVdanmark foreslår, at man i lyset af sanktionerne mellem EU og Rusland gør energieffektivisering fradragsberettiget. Flere SMV'er er blevet hårdt ramt af coronakrisen og er med nød og næppe kommet

helskindet igennem krisen. Derfor frygter vi i SMVdanmark, at energikrisen vil give dødsstødet til flere af de små og mellemstore virksomheder, som i forvejen er udsat grundet de negative effekter fra COVID-19. Et energifradrag vil gøre energieffektivisering af virksomheden mere attraktivt. Derudover skal midlerne i erhvervspuljen for energieffektivisering øges og der skal oprettes en form for fasttrack-ordning således, at virksomhederne hurtigst muligt kan komme i gang med at energieffektivisere.

Det vil reducere virksomhedernes energiforbrug og derved produktionsomkostninger. Det betyder samtidig mindre pres på materialepriserne og i sidste ende forbrugerpriserne. Samtidig vil dette fremskynde virksomhedernes grønne omstilling.

Kontakt

Konsulent Lasse Lundqvist, tlf. 41 29 20 09, ludnqvist@SMVdanmark.dk.
SMVdanmark, marts 2022